

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

22.08.2024 nr DM-128483-12

Kärde uuringuruumi geoloogilise uuringu loa nr L.MU/521937 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35, haldusmenetluse seaduse § 61, Riigimetsa Majandamise Keskuse 10.06.2024 kirja nr 3-1.1/2024/3421, Jõgeva Vallavalitsuse 10.06.2024 kirja nr 2-3/271 ja 10.06.2024 korralduse nr 271 ning Dozerland OÜ 15.05.2024 esitatud taotluse nr T-L.MU/1023905, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1 Anda Dozerland OÜ-le (registrikood 14195154) Kärde uuringuruumi geoloogilise uuringu luba nr L.MU/521937 kehtivusajaga 5 aastat.

1.2 Lisada antavale uuringuloale täiendavad tingimused vastavalt korralduse peatükis 3. toodud kaalutlustele.

1.3 Avalikustada Dozerland OÜ-le Kärde uuringuruumi uuringuloa nr L.MU/521937 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Käesolev korraldus on uuringuloa nr L.MU/521937 lahutamatu osa. Uuringuluba nr L.MU/521937 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

2. ASJAOLUD

Dozerland OÜ (registrikood 14195154, aadress Pärnu maakond, Pärnu linn, Pärnu linn, Aia tn 24-4, 80014) esitas 15.05.2024 Keskkonnaametile Kärde uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (*uuringuloa*) taotluse, mis on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (*KOTKAS*) 15.05.2024 menetluse nr M-128483 juurde.

Kärde uuringuruum asub Jõgeva maakonnas Jõgeva vallas Kärde külas riigile kuuluval kinnistul Vaimastvere metskond 7 (katastritunnus 24801:001:1190), mille riigivara valitseja on Kliimaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus (*RMK*).

Kärde uuringuruumi teenindusala pindala on 25,75 ha. Tegemist on tarbevaru (täiteliiv) uuringuga, mille käigus kavandatakse rajada kuni 50 puurauku ja uuringukaevetõõnt sügavusega kuni 25 m. Uuringute teostaja on Mäebüroo Nord OÜ (registrikood 11560452).

Uuringuruumi teenindusala ei kattu maavarade registris arvel oleva maavaravaruga. Lähim maardla, Endla turbamaardla (registrikaart nr 219), asub ~0,4 m kaugusel lääne suunas. Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub täielikult Kesk-Eesti üldgeoloogilise kaardistamise (loa nr YGUL/508483; loa omaja Eesti Geoloogiateenistus; luba kehtib kuni 22.05.2025) uuringuruumiga.

Uuringuruumi teenindusala idaservast ~26 m kaugusel kulgeb Elektrilevi OÜ-le kuuluv 35-110kV kõrgepinge elektriõhuliin 35kV AS-70 (VID kood 293605136; kaitsevöönd 25 m teljest), mille kaitsevööndiga kattumist ei ole.

Uuringuruumi teenindusala idaservast ~48 m kaugusele jääb Tartu-Jõgeva-Aravete riigitee nr 39 äärmise sõiduraja välimine serv.

Lähimad eluhooned asuvad taotletava uuringuruumi teenindusala põhjaservast ~111 m kaugusel ja lõunaservast ~127 m kaugusel.

Kärde uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte. Uuringuruumi teenindusala ~180 m ida poole jääb III kaitsekategooria taimeliigi kuradi-sõrmkäpp (*Dactylorhiza maculata*; Eesti Looduse Infosüsteemi (EELIS) kood KLO9344931) leiukoht, ~175 m iga poole jääb III kaitsekategooria linnuliigi öösorr (*Caprimulgus europaeus*; EELIS kood KLO9106140) leiukoht, ~130 m kaugusele kirdesse jääb III kaitsekategooria taimeliigi laialehine neiuvaip (*Epipactis helleborine*; EELIS kood KLO9307948) leiukoht, ~120 ja ~190 m kaugusele kirdesse jäävad III kaitsekategooria taimeliigi alpi ristik (*Trifolium alpestre*; EELIS kood KLO9307336) leiukohad.

Uuringuruumi teenindusala 180 m kaugusele jääb II kaitsekategooria taime sookäpp (*Hammarbya paludosa*; EELIS kood KLO9344946) leiukoht. Uuringuruumi teenindusala ~130 ja ~370 m kaugusele jäävad II kaitsekategooria samblaliigi roheline kaksikhammas (*Dicranum viride*; EELIS kood KLO9402532 ja KLO9402529) leiukohad.

Lähim Natura 2000 loodusala (Endla loodusala, EELIS kood RAH0000625) ning linnuala (Endla linnuala, EELIS kood RAH0000101) jäävad Kärde uuringuruumist 1,35 km kaugusele loodesse, teisele poole Kärde küla keskust.

Uuringuruumist ~130 m kagu pool asub vääriselupaik VEP nr. 209016 (EELIS kood VEP209016), ~200 m ida pool asub vääriselupaik VEP nr. 102007 (EELIS kood VEP102007) ja ~370 m ida pool asub vääriselupaik VEP nr. 209140 (EELIS kood VEP209140).

Uuringuloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Maa-amet (21.05.2024 kiri nr 9-3/24/6712-2).

Kärde uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää muinsuskaitse ega pärandkultuuri objekte.

Maapõueseaduse (MaaPS) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (HMS) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS

erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloo taotluse menetluse algatamise teate 23.05.2024 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest menetlusosalisi 23.05.2024 kirjaga nr DM-128483-3. Kuni uuringuloo andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igal ajal õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

MaaPS § 27 lõike 3 kohaselt palus Keskkonnaamet 23.05.2024 kirjaga nr DM-128483-5 riigivara valitseja Riigimetsa Majandamise Keskuse nõusolekut katastriüksuse Vaimastvere metskond 7 (katastritunnus 24801:001:1190) kasutamiseks geoloogilise uuringu tegemise eesmärgil.

Riigimetsa Majandamise Keskus nõustus 10.06.2024 kirjaga nr 3-1.1/2024/3421 (registreeritud KOTKAS 10.06.2024 dokumendina nr DM-128483-6) uuringute tegemisega järgmistel tingimustel:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Kagu regiooni (kagu@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Nimetatud tingimused kantakse uuringuloo täiendavateks tingimusteks.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saadab loa andja uuringuloo taotluse arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Avatud menetluse algatamise teade ja taotlus on edastatud Jõgeva Vallavalitsusele 23.05.2024 kirjaga nr DM-128483-4, milles määrati taotlusele arvamuse andmise tähtajaks 23.07.2024. Jõgeva Vallavalitsus nõustus 10.06.2024 kirjas nr 2-3/271 esitatud 10.06.2024 korralduses nr 271 (registreeritud KOTKAS 11.06.2024 dokumendina nr DM-128483-7) uuringuloo andmisega Kärde uuringuruumis. Jõgeva Vallavolikogu on 17.05.2018 määrusega nr 38 „Volituse andmine keskkonnakaitse valdkonna seadustes pandud ülesannete täitmiseks“ volitanud vastavate otsuste tegemise Jõgeva Vallavalitsusele.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja 24.07.2024 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks kaks nädalat teate avaldamisest alates. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid 24.07.2024 kirjaga nr DM-128483-8.

Avalikustamise käigus saabus menetlusest huvitatut isikult menetluse info saamise soov. Soovi avaldanud isikule saadeti e-kirja teel valminud loa andmise eelnõud tutvumiseks ja arvamuse

avaldamiseks, võimalusega soovi korral arvamuse esitamise tähtaega pikendada. Menetlusest huvitatud isik menetluse osas vastuväiteid või ettepanekuid ei esitanud. Kirjavahetus on registreeritud KOTKAS 15.08.2024 dokumendina nr DM-128483-11.

Vastavalt HMS § 49 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ja lõikele 3 taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis Dozerland OÜ-lt 24.07.2024 kirjaga nr DM-128483-8 arvamust või vastuväiteid uuringuloo andmise korralduse ja uuringuloo eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest. Samuti saadeti eelnõud tutvumiseks Jõgeva Vallavalitsusele.

Dozerland OÜ tutvus uuringuloo andmise eelnõudega ning palus 25.07.2024 KOTKAS teatega (registreeritud KOTKAS 30.07.2024 dokumendina nr DM-128483-9) parandada ebatäpsused uuringuruumi nimes. Keskkonnaamet tegi vastavad parandused ning lisas korraldusele ka uuringu tegija andmed.

Jõgeva Vallavalitsus nõustus loa andmise eelnõudega 29.07.2024 kirjaga nr 7-1/1051-1 (registreeritud KOTKAS 30.07.2024 dokumendina nr DM-128483-10).

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloo alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Uuringuloo saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloo andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (*KeHJS*) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (*KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisadesotsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu 1“ (määrus nr 224). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Juhul kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ja jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse (*JäätS*) § 35² tähenduses, tuleb uuringuloo taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse JäätS §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloo taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Keskkonnaamet kontrollis Dozerland OÜ 15.05.2024 esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-s, keskkonnaministri 09.01.2020 määruses nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ja KeHJS-s sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloa menetlemiseks.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määruses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Riigivara valitseja esitatud tingimused seatakse antava Kärde uuringuruumi uuringuloa täiendavateks tingimusteks järgmiselt:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Kagu regiooni (kagu.regioon@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Lisaks on loa omanikul kohustus järgida õigusaktides kehtestatud asjakohaseid nõudeid ka ilma nende uuringuloa täiendavateks tingimusteks lisamiseta.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS §-s 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Liiva uuringuks tehtavate geoloogiliste uurimistöödega ei kaasne olulist vibratsiooni-, valguse-, soojuse-, kiirguse- ja lõhnaäringut. Mõningal määral tekitavad uuringut teostavad masinad müra, aga seda võib võrrelda põllumajandusmasinate tekitatava müraga, olles pigem väiksem. Geoloogilise uuringu läbiviimine ei kahjusta ümbritseva keskkonna vastupanuvõimet, kuivõrd uuringutega kaasnev mõju on minimaalne ega ulatu uuringuruumi teenindusala piiridest

väljapoole. Geoloogiline uuring ei mõjuta põhjavee seisundit, kuna uuringute käigus ei viida läbi katsepumpamisi, põhjavee alandamist ega põhjavee juhtimist alalt välja. Uuringu käigus mõõdetakse kaevandisse ilmuva vee tase. Veetaseme mõõtmine ei põhjusta põhjavee taseme alanemist ega mõjuta muul moel põhjavee seisundit. Lisaks suletakse kaeveõõned kohe peale proovide võtmist väljatud materjaliga (mida ei ole vaja kasutada laboratoorsete katsete läbiviimiseks). Uuringute läbiviimine ei too kaasa ohtu põhjavee seisundile (st kvaliteedile, tasemele, koostisele jms) olenemata selle kaitstuse tasemest.

MaaPS § 27 lõigetes 4-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloo andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 1 alusel keeldutakse uuringuloo andmisest, kui uuringuloo andmisel puudub riigivara valitseja või tema volitatud asutuse nõusolek. Riigimetsa Majandamise Keskus nõustus 10.06.2024 kirjaga nr 3-1.1/2024/3421 kinnistul Vaimastvere metskond 7 (katastritunnus 24801:001:1190) uuringute tegemisega tingimustel, mis lisatakse antava uuringuloo täiendavateks tingimusteks. Seega ei esine MaaPS § 35 lõike 1 punkti 1 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 35 lõike 1 punktidest 2 - 5, 8 ja 11 ja lõike 2 punktidest 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenu. Allika uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega keskkonnaregistrisse kantud muid kaitstavaid loodusobjekte, samuti ei ulatu uuringuruumis tehtavate välitööde mõju uuringuruumi piiridest väljapoole. Alal ei asu muinsuskaitseobjekte ega kinnismälestisi.

Keskkonnaamet märgib, et varasematele kogemustele ja aastatepikkusele praktikale tuginedes saab väita, et pinnakatte maavara geoloogiliste uuringute teostamisega kaasnevad keskkonnamõjud on minimaalsed. Geoloogilise uuringu mõju kestvus on lühiajaline ega ulatu uuringuruumi piiridest väljapoole, välitööd kestavad üldjuhul 1-3 päeva ning uuringupuuraugud likvideeritakse koheselt peale rajamist ja kirjeldamist.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 9 alusel keeldutakse uuringuloo andmisest, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga.

Kuna uuringuluba ei anna selle omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse keskkonnaluba kaevandamiseks, on uuringuloo taotlemine ja uuringu teostamine taotleja enda risk ning kulu. Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt olulist informatsiooni. Seega ei esine MaaPS § 35 lõike 1 punkti 9 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 10 alusel keeldutakse uuringuloo andmisest, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus uuringuloo andmisega. Taotlus on edastatud Jõgeva Vallavalitsusele 23.05.2024 kirjaga nr DM-128483-4, milles määrati taotlusele arvamuse

andmise tähtajaks 23.07.2024. Jõgeva Vallavalitsus esitas 10.06.2024 korraldusega nr 271 (registreeritud KOTKAS 11.06.2024 dokumendina nr DM-128483-7) Kärde uuringuloa taotlusele nõustuva seisukoha. Jõgeva Vallavolikogu on 17.05.2018 määrusega nr 38 „Volituse andmine keskkonnakaitse valdkonna seadustes pandud ülesannete täitmiseks“ volitanud vastavate otsuste tegemise Jõgeva Vallavalitsusele. Seega ei esine MaaPS § 35 lõike 1 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Dozerland OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade 22.08.2024).

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

Uuringuluba ei anna selle omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamiseks keskkonnaluba ning uuringuloa saamisel ei teki õiguspärast ootust keskkonnavalua saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. Graafiline lisa 1. Kärde uuringuruum. Uuringuruumi teenindusala plaan.pdf

Teadmiseks: Jõgeva Vallavalitsus, Maa-amet, Riigimetsa Majandamise Keskus

Kaidi Karro
vanemspetsialist
maapõuebüroo